

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 7

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Ukrudtsstrategi i vårsæd
- **REGLER OG TILSKUD**
 - N-prognosen 2025
 - Brakpåmindelse
 - Vigtige deadlines
- **VANDING**
 - Vandingsbehov
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
 - SAGRO og FRDK inviterer til pløjefri sådemo

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Niels Holmgaard

Mangan

Vi observerer enkelte marker med pletvis manganmangel. I disse marker er det afgørende med gentagne tildelinger af mangan, da de svækkede planter kun kan optage begrænsede mængder ad gangen. Derfor anbefales hyppige behandlinger med 3-4 dages mellemrum frem for enkeltstående, høje doser.

Ukrudt

Afvent opfølgning mod ukrudt i vintersæd, hvis ukrudtspresset er lavt. Vi ser gode resultater af efterårets indsatser. Mange marker har ikke behov for opfølgning mod græsser, som ellers normalt ville være relevant i den kommende tid.

Bekæmpelse mod forårsfremspiret ukrudt skal vente. Kontakt din planterådgiver for en vurdering i dine marker.

Rust

Vi registrerer lette rustangreb i tidligt såede rugmarker. Det er for tidligt at behandle nu, da det kølige vejr hæmmer udviklingen, og rugen endnu ikke er i et følsomt stadium. Hold dog øje med udviklingen, når rugen begynder at strække sig.

Skoldplet

Skoldplet forekommer i vinterbyg, især i marker etableret efter byg, hvor der ikke er pløjet. Så længe vejret forbliver tørt, er der begrænset risiko for yderligere udvikling. Vær dog klar til behandling straks efter næste regnperiode.

Anbefaling til tidlig bekæmpelse af skoldplet i vinterbyg i stadie 30-31:
0,25 l/ha Comet Pro

Overgemt udsæd

Ved brug af overgemt udsæd – husk at foretage en spiretest, før du begynder såning. Læg 100 kerner på fugtigt vat, køkkenrulle eller kaffefilter i en plastpose og placér det lunt. Efter 4-5 dage vil du kunne vurdere spireevnen.

Bygfluellarver

Vi oplever varierende angreb af bygfluellarver i vintersæd. Symptomet ses som hovedskud, der bliver fortykkede og ikke strækker sig – de ligner små porrer. De angrebne skud vil ikke bidrage til udbyttet, men planten kan stadig danne nye skud. Først ved kraftige angreb ses en væsentlig påvirkning af udbyttet.

Billede 1 Hvedeplante der er angrebet af bygfluens larve. Hovedskuddet er påvirket og fortykket, samt bladene visner. Hvis skuddet skæres op, kan man nu finde en lille larve inde i skuddet. (Foto: Niels Holmgaard, SAGRO)

Ukrudtsstrategi i vårsæd

Af planterådgiver Birgit Vestergård

DFF/Legacy før eller efter fremspiring?

Såning af vårsæd er mange steder rigtig godt i gang. I vårbyg og hvede er DFF/Legacy basismidler mod ukrudt, spørgsmålet er blot, om det skal være før eller efter fremspiring.

Brug DFF/Legacy 500 SC før fremspiring, et par dage efter såning, hvis:

- Der er massive mængder enårig rapgræs.
- Hoved-behandlingen mod ukrudt skal afvente sent fremspirede arter som f.eks. flyvehavre eller hanespore. DFF og Legacy må kun bruges til st. 28 (før begyndende strækning).

I følge vejr-udsigten er der ikke udsigt til nedbør. Effekten af jordmidlerne bliver deraf formentlig lavere end normalt i år. Brug derfor høj dosis. NB max-dosis er 0,15 l/ha for DFF, men kun 0,1 l/ha for Legacy 500 SC før fremspiring i byg og hvede

Besværlige arter

1: Enårig rapgræs

I byg og hvede, kan 0,1 l/ha DFF/Legacy 500 SC et par dage efter såning være effektivt, hvis jordfugten er god. NB midlerne må kun bruges én gang pr sæson, så der følges op med andre midler. Additiv er overflødig. DFF må bruges med op til 0,15 l/ha.

2: Hanespore

Her virker flyvehavremidlerne, Primera Super/Foxtrot + sprede-klæbemiddel fornuftigt, men det bedste "middel" er en

tæt afgrøde. Nb flyvehavremidlerne må også bruges ved miljøgræs, og skader sjældent græsset. Hvis man døjer med hanespore, er det desuden en overvejelse værd at så i plejesporene så man undgår en opformering som på nedenstående billede 2.

Billede 2 Hanespore. Her i kant af majsmark. Én plante, der får plads, kan se sådan ud i august.

(Foto: Birgit Vestergård, SAGRO)

3: Flyvehavre

Den sikreste effekt fås ved først at behandle "almindeligt" ukrudt med én af løsningerne fra tabel 2 og herefter køre målrettet når alle flyvehavre (eller hanespore) er fremme. Primera S./Foxtrot + sprede-klæbemiddel skal bruges når korn og ukrudt (igen) er i god vækst, men senest i st. 30, begyndende strækning. Vurderer man kun at kunne nå én behandling før kornet strækker sig, kan denne bruges i byg og hvede under buskning:

0,8 l/ha Primera Super/Foxtrot

+8 g/ha Express 50 S/Trimmer SC/5 g Nuance

+0,15 l/ha sprede-klæbemiddel*

*Hvis der behandles senest st 28, og det ikke er brugt før, kan der tilsættes ca. 0,05 DFF/Legacy 500 SC.

Der kan følges op mod bredbladet ukrudt med hormonmidler som fx Pixxaro og Metaxon, der begge må bruges under hele strækningsvæksten. OBS at holde afstand til øvrige ukrudtsbehandlinger, så korn og ukrudt er i god vækst igen, når der følges op.

4: Spildkartofler

Forvent ikke, at vinterens frost har aflivet alle spildkartofler !

Har man én af disse marker, bør man forberede sig på flere behandlinger, og gerne undlade at iså græs, så alle muligheder nedenunder er åbne:

I: "Grundbehandling" i begyndende buskning med DFF/Legacy tilsat "minimiddel" som i kolonnen t.v. i tabel 2 og 3.

II: 1. målrettede behandling mod kartoflerne, ved kornets begyndende strækning: 0,6 - 0,75 l/ha Mustang Forte (OBS restriktioner i fht efterfølgende afgrøde og halm).

III: 2. målrettede behandling mod kartoflerne under kornets strækning, når der igen er spiret kartofler: 0,35 l/ha Pixxaro, evt. tilsat ca 0,2 l/ha Starane 333 HL. Senest st 45. NB ikke i havre, her må man nøjes med Starane 333HL (op til 0,3 l/ha).

IV: Pletsprøjtning før høst med glyphosat i de værste områder, så overlevende planter fra tidligere behandlinger mister vitalitet til kommende sæson.

Middelvalg ved behandling efter fremspiring

Ved sammensætning af blandingen er det vigtigt at bruge de (stadig) forholdsvis dyre hormon- midler samt DFF bruges i en effektiv dosis. Lader man sig friste af de billigere løsninger med mest SU/ALS-middel (mini-middel), fra resistensklasse B, vil man nemt få opformeret resistent ukrudt, specielt fuglegræs, som det ses af billede 3.

Billede 3 For meget SU/ALS-middel i blandingen i havre (4 g/ha Trimmer + 0,25 l/ha Starane XL) har – udover enårig rapgræs - kun ladet resistente fuglegræs tilbage. De 25 g/ha resistens-bryder svarer kun til 0,08 l/ha Starane 333, hvilket, som det ses, er langt fra en effektiv dosis mod fuglegræs (foto: Birgit Vestergård, SAGRO).

I vårsæd vil hormon-andelen i blandingsmidlerne Primus XL, Starane XL, og Zypar ved prisrelevante doseringer (som i tabel 1) ikke være tilstrækkelig mod resistente fuglegræs, som det ses af eksemplet fra billede 2. Her bør vælges en mere bred løsning som angivet i tabel 2 og 3, det vil være både bedst og billigst i det lange løb !

Også i pløjefrie marker, hvor en evt. opformering af resistente arter vil ske hurtigere end i tilsvarende pløjede, bør man vælge robuste løsninger som fra tabel 2 og 3.

Tabel 1 Oversigt over de gængse midler med indhold af SU/ALS og typiske doseringer m.m.

Middel	Begrænsning m.h.t. arter og græsudlæg	Typisk dosis/ha i blanding	Pris kr./ha	Afstandskrav	Resistens-klasse
Accurate Max/ Nicanor SG	Ikke ved græsudlæg	8 g	20	Vand: 2 m §3: 5-0 m	B
Express 50 SX		5 g	15	Vand: 2 m	B
Express Gold 33 SX	Ikke ved græsudlæg	5 g	15	Vand: 2 m §3: 5 m	B
Catch		0,25	70	Vand: 2m	B (+ O)
Hussar Plus OD	Ikke i havre eller ved græsudlæg	0,05 liter	60	Vand: 2 m §3: 5 m	B
Nuance Max 75 WG		3 g	15	Vand: 2 m	B
Primus/Saracen M		0,025 liter	45	Vand: 2 m §3: 5 m	B
Primus XL		0,25 liter	45	Vand: 2 m §3: 5 m	B (+O)
Starane XL/Cleave		0,25 liter	40	Vand: 2 m	B (+O)
Trimmer 500 WG		5 g	15	Vand: 2 m §3: 5 m	B
Zypar	Ikke i havre	0,3 liter	65	Vand: 2 m §3: 5 m	B (+O)

OBS midlernes "efternavne". En lang række ældre typer med samme indhold er nu forbudte.

Tabel 2 Løsningsforslag i vårbyg og vårhvede ved begyndende buskning, moderat ukrudtstryk. Uden forudgående behandling med DFF/Legacy 500 SC. Der kan blandes ca.1 l/ha flydende mangan-produkt i løsningerne. Priser ifølge Middeldatabasen.dk.

Basis, dosis/ha	Blandingspartner dosis/ha	God effekt mod bl.a.:	Pris, kr./ha	Bemærkninger
6 g Express 50 SX*+ 0,05 l DFF/Legacy 500 SC* + 0,15 l sprede-klæbe middel +	1: 0,25 l Mustang F.	kamille, kornblomst, okseøj, pileurter,	95	OBS: Restriktioner vedr. efterfølgende afgrøder. Halm ikke til biogas.
	2: 0,2 l Starane 333 HL	burresnerre, pileurter, fuglegræs	110	
	3: 0,2 l Pixxaro EC	burresnerre, pileurter, storkenæb, hejrenæb fuglegræs	145	
0,07 l Hussar Plus OD* 0,03 l DFF/Legacy 500 SC + 0,15 l sprede-klæbe middel +	4: 0,2 l Mustang F	arter fra løsning 1 samt rajgræs**, enårig rapgræs**	175	Ikke ved græsudlæg. OBS: Restriktioner vedr. efterfølgende afgrøder. Halm ikke til biogas
	5: 0,2 l Starane 333 HL	arter fra løsning 2 samt rajgræs**, enårig rapgræs**	190	Ikke ved græsudlæg
	6: 0,2 l Pixxaro EC	arter fra løsning 3 samt rajgræs**, enårig rapgræs**	290	Ikke ved græsudlæg

* Eller tilsvarende middel fra tabel 1

** ikke ved SU/ALS-resistens. Hvis enårig rapgræs er resistent, er der bedst effekt af løsning 1-3

Tabel 3 Løsningsforslag i havre ved moderat ukrudtstryk. Der kan normalt blandes ca. 1 l/ha flydende mangan-produkt i løsningerne. Priser ifølge middeldatabasen.dk.
Husk, at Hussar Plus OD, DFF/Legacy 500 SC og Pixxaro EC ikke er godkendt i havre.

Basis, dosis/ha	Blandingspartner, dosis/ha	Mod især	Pris, Kr./ha	Bemærkninger
10 g Accurate Max /Nicanor SG	1: 0,3 l Mustang Forte	Kamille, kornblomst okseøj, storke/hejrenæb, Dæmper græsukrudt	80	OBS Restriktioner vedr. efterfølgende afgrøde. Halm ikke til biogas
	2: 0,25 l Starane 333 HL+ 0,15 sprede- klæbemiddel	Burresnerre, pileurter, fuglegræs. Dæmper græsukrudt	110	
	3: 0,25 l Catch + 0,15 sprede- klæbemiddel	Kamille, hanekro, pileurter. Dæmper græsukrudt	110	God løsning til lavbundslande
8 g Express 50 SX*	4: 0,3 l Mustang Forte	arter fra løsning 1, men ingen græseffekt	80	OBS Restriktioner vedr. efterfølgende afgrøde. Halm ikke til biogas
	5: 0,25 l Starane 333 HL+ 0,15 sprede- klæbemiddel	arter fra løsning 2, men ingen græseffekt	110	
	6: 0,25 l Catch + 0,15 sprede- klæbemiddel	arter fra løsning 3, men ingen græseffekt	110	

* Eller tilsvarende middel fra tabel 1

Blandsæd

I ny og næ ser vi marker med blandsæd af vårsæd. Her skal midlerne være godkendt i begge/alle arter i blandingen. Ved byg/havre-blanding er der derfor løsninger fra tabel 3, der kan og må bruges.

REGLER OG TILSKUD

N-prognosen 2025

Af planterådgiver Niels Holmgaard

N-prognosen for 2025 er nu offentliggjort. Prognosen er neutral i hele landet og gælder for alle jordtyper. Det betyder, at der ikke skal foretages korrektioner i gødningsplanerne i år.

Brakpåmindelse

En vigtig påmindelse: Det er ikke tilladt at anvende pesticider i hele 2025 på arealer, der skal ligge brak. Dette gælder også nedvisning før etablering af blomster- eller bestøverbrak.

Vigtige deadlines

Indberetning af planteværnsforbrug, besvarelse af IPM-spørgeskema og indsendelse af gødningsregnskab: **senest 31. marts 2025**

Indsendelse af fællesskema: **senest 23. april 2025**

VANDING

Vandingsbehov

Vandingsbehov i raps på JB 1, her fremskrevet til søndag d. 23. marts. Det viser at ca halvdelen af den plantetilgængelige vand er brugt, når vi begynder på næste uge. Rapsen får hurtigt et stort vandforbrug, så medmindre, at der kommer regn af betydning næste uge, tegner det til at vandingen bør startes inden 1. april i år i sådan en mark.

Her aflæses vandingsbehøvet. Hvis den sorte rombe er i det grønne felt, er der ikke behov for vanding. Hvis romben er i det gule felt, så er der behov for vanding. Hvis romben er i det røde felt, så mangler der så meget vand, at afgrøden allerede har fået skade.

Mark	JB	Afgrøde	0	50	100	150 mm	Vandet mm	Balance mm
31-0	1	Vinterraps					0	-16

ARRANGEMENTER OG KURSER

SAGRO og FRDK inviterer til pløjefri sådemo

Onsdag den 26. marts vil en række såmaskiner så vårbyg i pløjefri jord ved Holstebro.

Der er lagt op til nogle spændende timer, når FRDK og SAGRO den 26. marts inviterer til sådemo. Det sker fra klokken 13.00-14.30 på Sivegaardsvej 1, 7500 Holstebro.

Her vil en række forskellige såmaskiner, der er beregnet til at så i såvel direkte som i pløjefri jord, vise, hvad de kan. Der vil blandt andet kunne ses en Claydon, en 12 meters Amazone Condor og en Virkar.

Der sås vårbyg og placeres 100 kilo startgødning i en rugstub, hvor der har været efterafgrøder hen over vinteren. Jorden er en JB3 sandjord, der kan vandes.

Vårbyggetablering med og uden jordbearbejdning

Repræsentanterne fra de forskellige mærker har selv kunnet vælge, om de vil så helt direkte eller med nedfældning eller anden jordbearbejdning forud. Nogle har valgt at prøve begge dele af.

- Det er et spændende emne, og indenfor de pløjefri kredse diskuteres det meget, om der skal bearbejdes forud for vårsæd – også selvom man sværger til minimal jordforstyrrelse, siger FRDK PløjefriRådgiver og planteavlskonsulent Niels Holmgaard, SAGRO, der står bag demoen sammen med FRDK.

Forsøg viser, at vårbyg i mange tilfælde kvitterer med højere udbytte for en øverlig jordbearbejdning inden såning.

Opfølgning til maj

Den 27. maj er der opfølgning på sådemoen fra kl. 13.00-15.00. Her inviterer FRDK og SAGRO til Åben Pløjefri Mark.

Udover besøg i de forskellige parceller vil deltagerne også møde vært for sådemoen og pløjefri landmand Michael Kristensen, som fortæller om hans vej ind i pløjefri dyrkning og om, hvordan han griber det pløjefri system an. Niels Holmgaard vil give gode råd til dem, der overvejer at starte op med pløjefri dyrkning, mens FRDK fortæller om efterafgrøder. En af de vigtigste elementer i pløjefri dyrkning.